

Einde van een planschadegeschil tussen het college van Leudal en de aanvrager over een relatief klein schadebedrag (ruim € 4.000). Inmiddels zijn we drie zittingen en vier externe adviezen verder (Rb. Limburg 7 oktober 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:6930). Lees bijgaande blog met een verwijzing naar het Handvest overheid-burger en het onderzoeksverslag van Arnt Mein over maatwerk bij de overheid.

Wat is het geval?

Op 29 maart 2019 verzoekt eiser, eigenaar van een perceel waarop een woonboerderij is gevestigd, het college van Leudal onder overlegging van een taxatierapport om een tegemoetkoming in de planschade. Verzocht wordt om een vergoeding van € 55.380. Het college honoreert de aanvraag tot een bedrag van € 4.350, dit onder verwijzing naar het bij SAOZ ingewonnen advies. Eiser is het hiermee niet eens en stelt beroep in bij de rechtbank Limburg na eerst nul op rekest te hebben gekregen in bezwaar.

Wat is het oordeel van de rechtbank?

Naar het oordeel van de rechtbank heeft het college het advies van SAOZ aan de besluitvorming ten grondslag mogen leggen. Het advies is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen en inhoudelijk juist, aldus de rechtbank. Op een ander punt krijgt eiser wel gelijk. De rechtbank is met eiser van oordeel dat het bestreden besluit onzorgvuldig voorbereid, omdat het college niet op alle bezwaargronden heeft gereageerd. In beroep is het college alsnog gemotiveerd ingegaan op alle overige bezwaargronden. Daarin ziet de rechtbank aanleiding het geschil finaal te beslechten door het beroep gegrond te verklaren onder instandlating van de rechtsgevolgen.

Eerste zitting bij de rechtbank en aanvullend advies van SAOZ: waarom?

De gemachtigde van het college ter zitting blijkt niet, althans niet goed in staat te zijn het besluit (lees: het advies van SAOZ) te verdedigen, dan wel de door de rechtbank gestelde vragen niet te kunnen beantwoorden. De rechtbank schorst de zitting en geeft het college de gelegenheid aan SAOZ 'nader advies te vragen'. Dat een zitting om die reden wordt geschorst, komt voor zover mij bekend niet vaak voor. Dat is niet onlogisch. Meestal laat het college zich ter zitting vergezellen door de externe deskundige die hem in het kader van de aanvraagprocedure heeft geadviseerd. Opvallend is dat het college weer een advies van SAOZ nodig heeft. Het college had SAOZ al in het kader van het beroepschrift van eiser om advies gevraagd. Kennelijk was het daarop verstrekte advies – waarin SAOZ concludeerde dat het beroepschrift geen aanleiding geeft de conclusies van de eerdere adviezen onjuist te achten - niet afdoende. Heeft het college de zitting onvoldoende voorbereid?

Extra zitting bij de rechtbank: waarom?

Nadat de zitting is geschorst, brengt SAOZ een extra advies waarop eiser heeft gereageerd. Vervolgens vraagt de rechtbank partijen of zij kunnen instemmen met het achterwege laten van een nadere zitting (art. 8:64 lid 5 Awb). Eiser gaat daarmee akkoord, echter het college niet. Waarom ziet het college aanleiding voor een extra zitting? Is het verzoek intern afgestemd? Hierbij refereer ik aan het Handvest overheid-burger. Het Handvest overheid-burger bevat een tiental beloften voor de omgang met de burger waaronder de belofte 'We kijken met meerdere collega's naar uw zaak'.¹² Was dat hier het geval? Niet in geschil is dat het college het recht heeft zijn standpunt (nogmaals) mondeling ten overstaan van de rechter te bepleiten. De vraag is echter of

¹ Zie de website van de VAR.

² Zie ook de bijdrage van D.H. van Zeeben over het Handvest Overheid-burger op LinkedIn. Link: https://www.linkedin.com/posts/dinaheliavanzeben_var-weekvandemediation-handvestoverheidburger-activity-7258041298757074946-nGaN?utm_source=share&utm_medium=member_desktop.

een extra zitting zinvol was. Daar komt bij dat een nadere zitting leidt tot een vertraging van de beroepsprocedure. Dat is niet in het belang van de rechtszoekende.

Afwijken van het advies van de commissie bezwaarschriften: waarom?

Kennelijk heeft de commissie bezwaarschriften het college heeft geadviseerd eiser een hoger schadebedrag toe te kennen. Hoe dan ook bevat het advies van de commissie bezwaarschriften het college niet en wijkt het daarvan af. Het college besluit bij beslissing op bezwaar het eerdere toegekende schadebedrag in stand te laten. De redenen voor het afwijken van het advies van de commissie bezwaarschriften, laat zich gissen. Dat meldt de uitspraak niet.

Afsluitend

Deze zaak is een voorbeeld van de (toenemende) tendens van de planschade- en nadeelcompensatiepraktijk waarbij partijen recht tegenover elkaar staan.³ Ook in bezwaar komen partijen niet nader tot elkaar. Een extra probleem is dat het college nalaat op alle bezwaargronden in te gaan. Heeft het college deze fout erkend in beroep? Heeft het college hiervoor excuses aangeboden? Dat ware passend geweest. Het is niet uit te sluiten dat de rechtzoekende zich aan de behandeling van het bezwaar heeft geërgerd en om die reden beroep heeft gesteld. Een gemiste kans in bezwaar. Zal de gemeentelijke organisatie gaan reflecteren op de kwaliteit van het bestreden besluit? Waarom het college de rechtbank expliciet verzocht om een nadere zitting, ‘in het bijzijn van haar externe adviseur’ is een raadsel.⁴ Inmiddels zijn we drie zittingen verder en heeft SAOZ – naar het zich laat aanzien – vier adviezen uitgebracht. Ik sluit niet uit dat de uitvoeringskosten aanzienlijk hoger zijn dan het uitgekeerde schadebedrag.⁵

4 november 2024

RechtPlus, mevr. mr. Ch. Lagerweij

³ Zie ook: Beschikkingenfabriek, Den Haag: Ministerie van Justitie en Veiligheid 2022.

⁴ Zie het interessante onderzoeksverslag van Arnt Mein over de moeite van juridische professionals bij de overheid met maatwerk: A.G. Mein, Moeite met maatwerk, Gst. 2024/76.

⁵ Zie het Jaarverslag 2023 van IMG. Citaat: ‘Voor elke uitgekeerde euro voor de vergoeding van fysieke schade is circa € 1,18 aan uitvoeringskosten gemaakt.’

